

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

LOKALE BELANGEN IN EEN STERKE REGIO

Samenwerken en afstemmen in het Rijk van Nijmegen

Inhoud

3	Samenvatting
4	Waarom samenwerken?
5	Waarom is de MGR opgericht? Hoe ziet de MGR er uit?
6	Wat hebben we de afgelopen jaren bereikt? Regionale Raadsbijeenkomst Notitie Platformfunctie Rijk van Nijmegen 2025 "Samenwerken aan welvaart en welzijn in onze regio"
8	Hoe gaan we verder in de toekomst? Ontmoeting Gedeelde ambitie Betrokkenheid van elke gemeente Eigenaarschap gemeenten

Samenvatting

Het Rijk van Nijmegen kent een lange traditie van intergemeentelijke samenwerking. Steeds vaker is dit ook pure noodzaak: de gemeenten bestaan bij de gratie van het netwerk. Als regio hebben we elkaar nodig om de uitvoering van steeds meer én complexere taken aan te kunnen en om onze inwoners en bedrijven zo goed mogelijk te kunnen bedienen. Inwoners wonen, werken en recreëren immers niet strikt binnen de gemeentegrenzen. Sterker nog, de regio deelt onder meer één woningmarkt en één arbeidsmarkt. We hebben dus gezamenlijke uitdagingen, waar het bijvoorbeeld demografische ontwikkeling en duurzaamheid betreft.

Kenmerkend voor onze regio is de wederkerigheid tussen stad en omliggende gemeenten: we werken vanuit gezamenlijke waarden en op een gelijkwaardig niveau met elkaar samen en vullen elkaar aan. Op verschillende vlakken heeft dit tot **goede resultaten** geleid.

We hebben één arbeidsbemiddelingsbedrijf voor de hele regio. Door onze krachten te bundelen zorgen we ervoor dat er één benadering is richting bedrijven, zodat zij niet met verschillende contactpersonen en verschillend beleid te maken krijgen. Tevens zorgen we voor een goede ondersteuning van kandidaten op maat. Daardoor zijn we in staat nog beter de verbinding te leggen tussen bedrijven en kandidaten. Maar dat is niet alles. De samenwerking op ICT-gebied verloopt dusdanig goed dat inmiddels alle gemeenten zich hierbij hebben aangesloten. En het initiatief RvNG, dat gericht is op ondernemen, ontwikkelen en leven in het Rijk van Nijmegen, heeft een duidelijke impact gehad in 2017. Zo zijn in 2017 8 nieuwe projecten gestart, 2800 actieve verbindingen gelegd en hebben verschillende bijeenkomsten en meet-ups plaatsgevonden.

We vinden het belangrijk deze samenwerking naar de toekomst toe op een goede manier voort te zetten. De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Rijk van Nijmegen kan daar een belangrijke rol in spelen, daar zijn we mede voor opgericht. Uit een meting van de Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland blijkt dat de MGR bijdraagt aan een breed gedragen positieve beoordeling van de samenwerking in het Rijk van Nijmegen. Ook volgt hieruit dat de verdere ontwikkeling van de MGR de kwaliteit van het bestuur in de regio Nijmegen ten goede zal komen.

Maar **blijven investeren** in de samenwerking is wel nodig. Gebleken is dat het proces om tot meer samenwerking te komen in onze regio er één van een lange adem is, dat door de verschillende gemeenten anders wordt benaderd. Een echt gevoel van urgentie lijkt te ontbreken: er zijn geen grote problemen, de samenwerkingsverbanden die er zijn behalen goede resultaten en de sfeer onderling is positief. Tegelijkertijd zijn er wel bedreigingen verbonden aan meer samenwerking: regionale samenwerking staat in elk geval gevoelsmatig verder af van de lokale democratie, het betekent een verlies van de lokale autonomie en we willen bestuurlijke drukte voorkomen.

De MGR heeft zich vanwege deze bedreigingen en het ontbreken van echte urgentie nog maar beperkt gepositioneerd richting de raden als degene die het proces te komen tot een concrete samenwerking faciliteert, laat staan initieert. Het zou goed zijn als de volgende raadsperiode de handschoen wordt opgepakt door de betrokken bestuurders en raadsleden om de samenwerking weer een stap verder te brengen. Door samenwerking in het Rijk van Nijmegen een belangrijke plek te geven in het coalitieakkoord en daarmee het toekomstige beleid van de gemeenten. En door boegbeelden in de regio een belangrijke aanjager van deze samenwerking te laten zijn. Want zonder elkaar zijn we nergens.

Deze notitie is bedoeld als basis voor de samenwerking in de komende periode, als overdracht naar de nieuwe raden en bestuurders. We werken het bovenstaande verder uit door in te gaan op waarom regionale samenwerking belangrijk is en de reden voor de oprichting van de MGR te benoemen, om vervolgens te beschrijven wat er de afgelopen jaren is gebeurd en handreikingen te doen naar de toekomst.

1. Waarom samenwerken?

De gemeenten in het Rijk van Nijmegen werken al geruime tijd met elkaar samen, maar de afgelopen tien jaar heeft de samenwerking echt een vlucht genomen. Van belastinginning, tot afvalinzameling, tot het sociaal domein: samenwerking vindt op allerlei dossiers plaats. Op terreinen zoals de brandweer, vervoer en gezondheid is zelfs al bijna niet meer voor te stellen dat gemeenten deze taken voorheen individueel uitvoerden. In tegenstelling tot twintig jaar geleden draait de samenwerking niet meer alleen om gezamenlijke uitvoering van taken, maar ook om beleidsmatige afstemming. Kennisdeling zorgt namelijk voor betere maatregelen en is noodzakelijk in deze steeds complexer wordende wereld. En door het relatief kleine aantal gemeenten dat onderdeel uitmaakt van het Rijk van Nijmegen zijn we ook in staat vraagstukken slagvaardig met elkaar op te pakken.

We kunnen gelet op verschillende maatschappelijke fenomenen en thema's niet meer zonder elkaar. Een voorbeeld hiervan is de demografische ontwikkeling. Nijmegen heeft een relatief jonge bevolking. In een aantal andere gemeenten in het Rijk van Nijmegen zien we eerder vergrijzing en een afname van het aantal jonge kinderen dat er geboren wordt. Dit heeft gevolgen voor de voorzieningen in onze regio. Bij een ouder wordende bevolking krijgen scholen minder toestroom en krimpen daardoor en tegelijkertijd worden de voorzieningen waar ouderen om vragen zoals goede zorg en goed openbaar vervoer steeds belangrijker. Ook heeft het gevolgen voor de woningmarkt: ouderen hebben immers andere woonwensen dan jongeren. Deze ontwikkelingen beperken zich niet tot de gemeentegrens en zijn daarom niet door individuele gemeenten alleen op te vangen. Als geen afstemming plaatsvindt, bestaat het risico dat gemeenten elkaar gaan beconcurreren op deze dossiers met negatieve consequenties voor de regio tot gevolg. We hebben elkaar dus nodig om deze veranderingen op te vangen.

Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor de aanpak van het klimaat. Vergroening en verduurzaming zijn de belangrijke uitdagingen voor de komende jaren. De regio Nijmegen is hier al goed mee bezig: de regio loopt voorop waar het afvalscheiding betreft en Nijmegen is uitgeroepen tot European Green Capital 2018. Maar meer inzet is geboden, bijvoorbeeld in de ontwikkeling tot een meer circulaire economie. Dit kan een gemeente niet alleen. Samenwerking tussen gemeenten is nodig en ook andere partners dienen hierbij betrokken te worden. Alleen een dynamische samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs, inwoners en gemeenten kan dergelijke fenomenen het hoofd bieden.

Door met elkaar samen te werken kunnen we ook de kwaliteit van de dienstverlening aan onze inwoners en bedrijven beter borgen en de kwetsbaarheid van (met name kleinere) gemeenten verminderen. Het gaat dan specifiek ook om samenwerking in de uitvoering van ondersteunende taken. In het Rijk van Nijmegen doen we dat bijvoorbeeld al door samen te werken op ICT-gebied. We zien dat deze samenwerking op veel andere plaatsen in het land ook plaatsvindt en verder wordt uitgebreid door meer ondersteunende diensten te bundelen.

We zien ook dat samenwerking door andere overheden zoals het Rijk en de provincie steeds meer verwacht wordt. In het Regeerakkoord 2017-2021 'Vertrouwen in de toekomst' wordt op verschillende dossiers gekeken naar de regio's om zaken op te pakken, zoals bij de invulling van de duurzaamheidsambities. De regio vormt steeds vaker het niveau voor het Rijk om afspraken mee te maken, een ontwikkeling waar ook onze regio in mee zal moeten.

Overigens vindt onze samenwerking niet alleen plaats op het niveau van het Rijk van Nijmegen. Ook de regio Arnhem hebben we hard nodig. In deze bredere regio wordt bijvoorbeeld samengewerkt op de terreinen economie, wonen en mobiliteit. Per uitdaging is het van belang de juiste schaal te kiezen om een aanpak te formuleren. Als dat goed gebeurt kunnen de verschillende schaalniveaus elkaar versterken en kunnen we overlap voorkomen.

2. Waarom is de MGR opgericht?

Enkele jaren geleden stonden de bestuurders in het Rijk van Nijmegen voor de concrete vraag hoe de samenwerking rond de Participatiewet in te richten. Er is voor gekozen om niet alleen een samenwerkingsverband op te richten voor deze taak, maar bredere mogelijkheden te creëren. Geconstateerd werd dat samenwerking in de regio alleen nog maar belangrijker zal worden met de uitbreiding van het takenpakket van de gemeenten. Het werd van belang geacht om niet voor al deze nieuwe samenwerkingsvormen telkens nieuwe constructen op te richten. Dit zou leiden tot te veel bestuurlijke drukte. Daarom is expliciet gekozen voor een modulaire regeling. Een flexibele entiteit, waar meerdere uitvoeringsmodules onder gehangen kunnen worden. Een paraplu bedoeld om een lappendeken van samenwerkingsverbanden te voorkomen. Zo heeft ook ICT een plek gekregen binnen de MGR. Daarbij is afgesproken dat niet alle gemeenten aan iedere vorm van samenwerking hoeven deel te nemen, iedere gemeente kan telkens een eigen lokale afweging maken.

Het faciliteren van de gezamenlijke uitvoering van taken is niet het enige doel van de MGR. Bij de oprichting heeft de MGR ook de opdracht meegekregen om een platform te zijn voor regionale afstemming en overleg. Met de oprichting van de MGR hebben we een goede basis neergezet voor de samenwerking in het Rijk van Nijmegen, zoals ook de Adviescommissie Sterk Bestuur in Gelderland concludeert in een meting die zij heeft verricht naar de bestuurskracht in onze regio. De afgelopen jaren is verder invulling gegeven aan dit concept, daar gaan wij onderstaand verder op in. Maar eerst geven we een kort overzicht van de inrichting van de MGR en de wijze waarop gemeenten invloed kunnen uitoefenen op dit regionale verband.

Hoe ziet de MGR er uit?

De MGR is een gemeenschappelijke regeling, waarvan het algemeen bestuur gevormd wordt door collegeleden van de zeven gemeenten. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor de algehele koers van de MGR en stelt bijvoorbeeld de begroting vast. Uit het midden van het algemeen bestuur wordt het dagelijks bestuur gevormd, bestaande uit vijf leden waaronder de voorzitter. Op dit moment is er sprake van een tweetal modules binnen de MGR: WerkBedrijf en iRvN. De aansturing van WerkBedrijf, vindt met name plaats door de portefeuillehouders werk die de Bestuurscommissie WerkBedrijf vormen.

De MGR is van de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen en zij kunnen dan ook via verschillende kanalen invloed uitoefenen. Met de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling, het juridisch kader voor de MGR, bepalen de gemeenten de inrichting van de regeling en de taken die wel en niet worden overgedragen. Verder kunnen gemeenten invloed uitoefenen via het algemeen bestuur. De leden van het algemeen bestuur vertegenwoordigen daar hun

gemeente en zijn door de raad dus ook aanspreekbaar op hun handelen. Ook de leden van de bestuurscommissie zijn aanspreekbaar op de samenwerking binnen het Werkbedrijf. Daarbij geldt dat het uiteindelijke besluit natuurlijk vaak een compromis is, waarbij niet alleen het belang van die individuele gemeente maar juist ook het gezamenlijk belang telt.

Daarnaast wordt regelmatig informatie verschaft vanuit de MGR aan de raden en colleges over het verloop van de uitvoering van de platformfunctie, WerkBedrijf en iRvN, zowel inhoudelijk als financieel. Bovendien worden de gemeenten bij belangrijke documenten, zoals de begroting en jaarrekening, in de gelegenheid gesteld hun zienswijze in te dienen alvorens een besluit wordt genomen. Over deze informatievoorziening hebben we afspraken gemaakt in het informatieprotocol van de MGR.

Specifiek voor de raden kennen we verder nog de agendacommissie, waar uit iedere gemeente 1 raadslid vertegenwoordigd is. Zij adviseert het bestuur van de MGR over de logistieke planning en voorbereiding van de politieke besluitvorming en de kwaliteit van de informatievoorziening naar de raden.

Door het gebruik van deze middelen kunnen de raden hun kaderstellende en controlerende taak ook voor wat betreft de activiteiten die binnen de MGR plaatsvinden daadwerkelijk waarmaken.

3. Wat hebben we de afgelopen jaren bereikt?

De afgelopen jaren hebben we met de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen al belangrijke resultaten behaald. Per 1 januari 2015 is de eerste module van de MGR van start gegaan: WerkBedrijf. Met WerkBedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het SW-bedrijf Breed de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Dit in nauwe samenwerking met UWV en andere organisaties. Vanuit de overtuiging dat iedereen van waarde is, is onze ambitie zoveel mogelijk mensen bij reguliere werkgevers aan het werk te helpen. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen wordt doorvertaald naar de uitvoeringsorganisatie. Deze samenwerking is sinds april 2016 op volle sterkte. En het succes blijkt ook uit de resultaten die de afgelopen jaren zijn geboekt. Zo werkt WerkBedrijf Rijk van Nijmegen inmiddels samen met ruim 1.700 ondernemers en stroomden in 2017 ruim 1.250 mensen uit de bijstand uit naar werk, waar het voordat deze taak gezamenlijk werd opgepakt nog zo'n 1.000 mensen betrof. Voor een overzicht van de resultaten van deze vorm van regionale samenwerking verwijzen we naar het artikel Zo werkt het! in het magazine Meer dan werk.

Rond die tijd is ook onze samenwerking op het gebied van ICT gestart, die vanaf 1 januari 2016 bij de MGR is ondergebracht. De afgelopen jaren hebben we kunnen zien dat informatievoorziening in onze maatschappij steeds belangrijker wordt. Het snel verkrijgen, verwerken, (waar nodig) delen en versturen van informatie wordt een zeer belangrijke randvoorwaarde om als gemeente goed te kunnen functioneren voor inwoners, andere overheden, bedrijven en instellingen. De ontwikkelingen op dit gebied gaan snel en om deze ontwikkelingen te volgen, zullen we onze systemen en werkwijzen blijvend moeten aanpassen. Een dergelijk goed functionerend informatiesysteem kunnen we niet meer als gemeente alleen opzetten. De samenwerking op ICT-gebied functioneert inmiddels dusdanig goed dat alle gemeenten hierbij zijn aangesloten.

De samenwerking op het gebied van werk en ICT staat inmiddels en kent naast inhoudelijke ook diverse bedrijfsmatige voordelen. Zo is de kwetsbaarheid verminderd en zijn de risico's verkleind. Veranderingen in wetgeving en financiële middelen kunnen we beter opvangen door de grotere schaal. En deze schaalvoordelen maken ook dat we efficiënter kunnen werken, waardoor WerkBedrijf bijvoorbeeld regionaal structureel € 750.000 per jaar heeft kunnen besparen op overhead. En tegelijkertijd zorgt de samenwerking ook voor kennisdeling, waardoor de overall kwaliteit stijgt.

Sinds de oprichting is daarnaast op verschillende momenten en manieren het gesprek gevoerd met bestuurders en raadsleden over verdere samenwerking in het Rijk van Nijmegen. Onderstaand beschrijven wij de belangrijkste momenten met de uitkomst daarvan.

Regionale Raadsbijeenkomst

Op 2 februari 2016 heeft een goed bezochte conferentie plaatsgevonden met raads- en commissieleden en bestuurders uit de zeven deelnemende gemeenten aan de MGR over regionale samenwerking. Aan de hand van een aantal inhoudelijke thema's is men het gesprek aangegaan over de vraag in hoeverre het wenselijk of nodig is om onderwerpen op dat gebied gezamenlijk op te pakken. Voor een vijftal thema's is door de aanwezige raadsleden aangegeven dat meerwaarde bestaat voor samenwerking:

- **Cultuur en recreatie:** samenwerking is gewenst in gezamenlijke promotie voor toeristen, een agenda van regionale activiteiten en de optimalisatie van de recreatieve regionale infrastructuur.
- **Wonen:** meerwaarde van samenwerking wordt gezien in de kwalitatieve invulling van de woningbouwcontingenten (voor wat betreft aantallen, soort, voor wie en waar). Met name de doelgroepen senioren/levensloopbestendig wonen (vanwege de vergrijzing) en starters werden genoemd.
- **Duurzaamheid:** gezamenlijke aanpak, waarbij naast gemeenten zelf provincie, woningzoekers, projectontwikkelaars en corporaties als belangrijke spelers werden gezien.
- **Statushouders:** behoefte aan samenwerking in de huisvesting en integratie van statushouders.
- **Economische ontwikkeling:** meerwaarde van samenwerking in behoud en groei van werkgelegenheid, stimuleren van onderzoek en innovatie, acquisitiebeleid, vestigingsbeleid, vergunningenbeleid, bedrijventerreinen, centrumfuncties en profilering van de regio.

Notitie Platformfunctie

Voorname bijeenkomst heeft mede een bijdrage geleverd aan de door ons bestuur opgestelde notitie Platformfunctie voor alle raden van de deelnemende gemeenten van de MGR. Deze vanuit de inhoud ingestoken notitie benoemde verschillende samenwerkingsopties, zowel op meer strategisch als op uitvoerend niveau. Daarbij hebben we aangegeven dat de uitvoering niet per definitie bij de MGR hoeft te liggen.

De reacties van de gemeenten waren erg verschillend, wat uiteindelijk heeft geleid tot een voorzichtige koers vanuit het bestuur van de MGR. Afgesproken is dat samenwerking op portefeuilleniveau door wethouders vooral in de regionale overleggen tussen vak-wethouders plaatsvindt (portefeuilleoverleggen). In het algemeen bestuur kan dan gesproken worden over meer strategische thema's, zoals demografie in het afgelopen jaar.

Daarnaast is door een aantal gemeenten aangegeven dat meerwaarde wordt gezien in verdere samenwerking op uitvoeringsniveau. Zo hebben de gemeenten Nijmegen en Beuningen aangegeven wel toe te willen werken naar een shared service center, waarin verschillende ondersteunende diensten gezamenlijk worden uitgevoerd, en meerwaarde te zien in een gezamenlijke uitvoering van uitkeringsverstrekking bijstand. Voor wat betreft samenwerking door de raden is afgesproken dat vaker regionale bijeenkomsten worden georganiseerd.

Rijk van Nijmegen 2025

“Samenwerken aan welvaart en welzijn in onze regio”

Als MGR hebben we een onderzoek ondersteund naar de economische en sociale potentie van onze regio, dat is geïnitieerd en uitgevoerd door de Rabobank. Uit het traject wat na het onderzoek volgde is een aantal projecten voortgekomen, waaraan de deelnemende gemeenten van de MGR zich hebben verbonden. De projecten bevinden zich in de domeinen: wonen en leefbaarheid, duurzaamheid, zorg & welzijn en werk, innovatie en onderwijs. De projecten worden geleid door communities: clubs van gelijkgestemde ondernemers, bestuurders en inwoners. Dat doen ze onder de vlag RvN@. Dit samenwerkingsverband is voortvarend van start gegaan.

4. Hoe gaan we verder in de toekomst?

Er zijn dus verschillende acties ondernomen de afgelopen jaren en belangrijke resultaten behaald. Maar het lijkt vooralsnog niet echt te lukken een volgende stap te zetten. Doorontwikkeling van de samenwerking en het oppakken van nieuwe thema's gebeurt maar beperkt en slechts zelden binnen de MGR. Dat lijkt te maken te hebben met het ontbreken van een gevoel van urgentie, we doen het al goed in het Rijk van Nijmegen. En meer samenwerking wordt soms ervaren als het verlies van invloed en autonomie. Daardoor heeft de platformfunctie van de MGR nog niet echt tot concrete voorstellen of resultaten geleid. De komende jaren willen we hier vervolgstappen in zetten. We hebben elkaar namelijk wel nodig, zoals eerder in deze notitie al beschreven. Onderstaand doen we daarom een aantal suggesties / handreikingen die behulpzaam kunnen zijn bij het vervolg:

Ontmoeting

Kennen en gekend worden in de regio is de basis voor goede samenwerking. Daarom vinden wij het faciliteren van ontmoetingen tussen bestuurders, raadsleden en ambtenaren van groot belang om de samenwerking verder vorm te kunnen geven. Hiervoor stellen wij het volgende voor:

- Ieder half jaar organiseren we een collegeontmoeting voor alle colleges in het Rijk van Nijmegen. Hierbij kan een inhoudelijke agenda centraal staan waar we aan de hand van verschillende pijlers met elkaar het gesprek voeren, maar ook het goede informele gesprek over de manier waarop wij met elkaar samenwerken.
- Ieder jaar wordt een bijeenkomst voor de raden georganiseerd met voldoende ruimte voor informele ontmoeting. Organisatie hoeft niet door de MGR plaats te vinden. Het is ook mogelijk om telkens een raad gastheer te laten zijn en tijdens die bijeenkomst ook meer te laten vertellen over de issues in de eigen gemeente. Daarmee kunnen we de betrokkenheid en het gevoel van eigenaarschap van de raden verder vergroten.

Gedeelde ambitie

Het zou goed zijn als een gezamenlijk doel wordt geformuleerd met de samenwerking: een stip op de horizon. Waar werken we met elkaar naar toe? Welke gedeelde inhoudelijke visie hebben we? Een proces dat al gestart kan worden door hier in de coalitieakkoorden van de individuele gemeenten expliciet aandacht voor te hebben. Op basis daarvan kunnen we in de regio, met alle relevante partners en onderdelen van onze gemeenten (raad, college en ambtelijke organisatie) een visie opstellen.

Na ontwikkeling van deze visie kan een inhoudelijke (half) jaaragenda worden opgesteld door het AB van de MGR. Het gaat dan over strategische thema's. Als dit aan de orde is, kunnen ook andere genodigden aan tafel komen (andere wethouders, instellingen etc.). Op die manier willen we ook meer aansluiting zoeken bij partners in de regio, zoals het bedrijfsleven en onderwijs, en bij initiatieven die al lopen zoals RvN@. Ook door het vergaderen op locaties van partners, kunnen we deze verbondenheid verder vormgeven.

Waar het samenwerken op operationeel niveau of in de uitvoering van taken betreft, ligt het initiatief bij de vak-wethouders. Als MGR kunnen we dit faciliteren en stimuleren. We willen dan ook meer aansluiting zoeken bij de regionale portefeuilleoverleggen.

Daarnaast stellen we voor de flexibiliteit behorend bij de MGR meer te gaan benutten. Bij de oprichting van de MGR is uitgesproken dat het niet nodig is dat iedere gemeente aan alle thema's deelneemt. Als een paar gemeenten samen willen werken, zou dat voldoende moeten zijn. De laatste jaren is dit uitgangspunt echter meer naar de achtergrond verdwenen. Gezocht is naar algehele consensus. Hoewel dit een mooi streven is, kan het ook de voortgang belemmeren. Het zou daarom goed zijn als dit uitgangspunt weer meer naar voren wordt gehaald.

Betrokkenheid van elke gemeente

We vinden het belangrijk dat alle gemeenten zich betrokken en aangehaakt voelen. Dat we gezamenlijkheid uitstralen en samen staan voor de regio. Een sterke regio is immers ook een lokaal belang. Om dit te versterken kunnen de volgende stappen worden gezet:

- Boegbeelden regionalisering benoemen. Met name de burgemeesters komen hiervoor in aanmerking. Geef hen deze ruimte en laat hen meer aanjager zijn van de samenwerking in de regio. Door de regionale samenwerking explicieter te beleggen bij zowel college als raad kan deze versterkt worden.
- Door de samenwerking met de agendacommissie nog beter vorm te geven, kan de betrokkenheid van de raden verder vergroot worden.
- Versmelten van het dagelijks met het algemeen bestuur en verkleinen van dat algemeen bestuur. Daardoor zorgen we ervoor dat elke gemeente vertegenwoordigd is en de betrokkenheid van de gemeenten vergroot wordt.

Eigenaarschap gemeenten

De MGR is een samenwerkingsverband van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen. De gemeenten zijn eigenaar van de samenwerking en hetgeen daarbinnen gebeurt. We constateren dat verschillende beelden bestaan over de rolverdeling tussen gemeenten en het verlengd lokaal bestuur, waardoor we als gemeenten en regio belemmerd worden in de gezamenlijke verdere ontwikkeling. We nodigen daarom de gemeenten uit na de verkiezingen een fundamenteel debat te voeren over dit thema.

**MANIFEST
SAMENWERKEN EN AFSTEMMEN
IN HET RIJK VAN NIJMEGEN**

Versie 31 januari 2018